

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. II. Vtrum in Christo fuerit virtutes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

Pater etiam responsio ad argumentum initio dubij propositum: quamvis enim anima Christi abique gratia habituali esset sanctissima & posset mereri, fuit tamen conveniens illa ornatu, quia decebat illam animam elevari ad operationes supernaturales per principia particularia istis operationibus connaturalia. decebat etiam ut anima illa Deum clare videns haberet in se semen luminis gloriæ, quod est gratia, & ut in ordine supernaturali non esset minus ornata quam alia anima; atque adeo ut esset confors diuinæ naturæ per ornamentum sibi inherens.

Ad confirmationem Resp. rationem filiationis adoptivæ non ita consistari gratiam habitua-lem ut ab ea separari nequeat; nam, ut omittam quæstionem alibi tractari solitam, num repugnet de potentia Dei absoluta entitatem gratiæ habitualis posse consistere cum peccato, dico gratiam habitua-lem solum habere illum effectum quando persona est extranea, in qua non potest intineri altior ratio filiationis. Cum ergo in Christo persona non fuerit extranea, Christus ratione gratiæ habitualis non est constituendus filius adoptivus.

Petivero potest. 1. quàm certum sit gratiam habitua-lem fuisse in Christo? Suarez disp. 17. sect. 2. concl. 2. putat esse de fide.

Verum licet sit communis theologorum sententia certa, ut contrarium videatur temerarium, non tamen videtur dogma fidei, ut bene ostendit Vasquez disp. 41. cap. 1. quia scripturæ citari solite non incommode possunt intelligi vel de gratiæ vñionis, vel de vñctione ratione divinitatis, vel de quibusdam donis actualibus. Patres etiam nunquam eam veritatem tradiderunt tamquam de fide. Adde quod inter se sint varij in explicando modo sanctitatis Christi, & non ita multi inveniuntur, qui explicantes scripturam censuerint animam Christi esse sanctam dono accidentali habituali.

Et quamvis putem esse de fide dari gratiam habitua-lem saltem in parvulis, & alijs qui per sacramenta iustificantur; inde non potest deducitur eam secundum fidem Christo esse concedendam: quia non est ea necessitas adstruendi gratiam habitua-lem in Christo, quæ est in parvulis iustis, qui saltem secundum legem ordinariam non possunt aliter esse iusti, quam per aliquid habituale sibi inherens, quod de Christo dici nequit.

Adverte quod licet non sit de fide animam Christi habuisse gratiam habitua-lem, similiter non sit de fide determinatè fuisse sanctam per vñionem hypostaticam; sit tamen de fide fuisse sanctam alterutro modo in confuso, quia id saltem convincunt scripturæ & Patres agentes de Christi sanctitate.

Poti potest 2. an gratia habitualis in Christo sit eiusdem speciei cum gratia iustis collata?

Resp. esse, tum quia probabile est non posse dari distinctam specie gratiam habitua-lem, tum quia gloria Christi est eiusdem speciei cum gloria sanctorum, tum quia Christus est nobis exemplar perfectissimum gratiæ, exemplar autem convenienter naturis rerum est eiusdem rationis cum ijs quorum est exemplar.

Neque admittenda est distinctio quam ponit Caiet. art. 11. §. ad hoc dicitur, & Medin. cit. ca. 9. quæstionis 2. concl. 1. & 2. scilicet gra-

tiam Christi & nostram consideratam secundum suam essentiam absolute esse eiusdem speciei consideratam verò secundum modum essendi ex parte subiecti, esse alterius rationis & essentia. ea inquam distinctio admittenda non est, cum ratio & essentia alicuius formæ non sit spectanda ex conditione, quam per accidens sortitur à subiecto cui inhaeret, nam idem est calor specie in igne, aëre, & aqua, etiamsi propter conditionem subiectorum non conferret ad produ-cendos similes effectus. neque intentum sufficienter probant argumenta quæ pro parte negativa adferuntur.

Poti potest 3. quandonam hæc gratia fuerit Christo concessa?

Resp. à primo conceptionis instanti, ut alibi ostendimus, tum quia moraliter debebatur animæ Christi ratione vñionis eiusdem cum Verbo, nec erat ratio differendi eius collationem; tum quia à primo conceptionis instanti Christus fuit comprehensor, tum quia idem primo conceptionis instanti elicit actus supernaturales, quos omnino decuit procedere à principio sibi connaturali intrinseco.

ARTICULVS II.

Vtrum in Christo fuerint virtutes?

RESPONDET affirmatiue, quia in Christo fuit gratia perfectissima, ergo & virtutes quæ profluunt ex gratia tamquam proprietates. quod intelligendum de morali quodam fluxu, cum virtutes non sint proprietates naturales gratiæ, quæ ab ea physice dimanant, sed morali modo eam consequantur, & secundum connaturalem ordinem rerum debentur subiecto prædito gratia iuxta statum ipsius subiecti: quod addo, eò quod lumen gloriæ non detur viatori.

Ex quo potest confirmari quod virtutes non dimanant physice à gratia; si enim physice dimanarent, ipsum lumen gloriæ etiam dimanaret, & proinde nisi Deus subtraheret suum concursum naturis rerum debitum, omnis iustus Deum videret, quod constat esse falsum. Vnde

Notandum S. Thom. non affirmare omnem planè virtutes in Christo reperiri, sed solum velles reperiri virtutes quæ nullam inuoluunt imperfectionem; & quidem intelligi de virtutibus supernaturalibus, quas supponit dari ut actus supernaturales procedant à principio connaturali creato: nam Verbum præcisè ratione suæ subsistentiæ non eleuauit potentias naturæ humanæ ad actus supernaturales exercendos. Cum ergo decuerit animam Christi roborari & eleuari ad similes actus, non minus quàm quemlibet alium iustum; sequitur virtutes supernaturales illi animæ infusas tamquam connaturalia principia actuum supernaturalium.

Fuerunt autem infusæ à principio conceptionis, ut colligi potest ex dictis dubio superiori, quia ab instanti conceptionis Christus elicit actus virtutum supernaturalium, charitatis in Deum, obedientiæ, &c. quos actus congruum fuit procedere à principio intrinseco connaturali creato permanente, & non solum ab auxilio actuali. Longè enim perfectius est operari ex tali principio intrinseco, quàm ex solo auxilio actuali.

Poti potest an ultra virtutes theologicas & morales

64.

Quæst. 3.
Resp.
Cōcessa est
Christo in
primo
instanti
concep-
tionis.

Resp. affir.

Virtutes
quomodo
profluunt
ex
gratia

65.

In Christo
tantum sunt
virtutes
quæ nul-
lam in-
uoluunt
imperfe-
ctionem.

66.

Fuerunt in-
fusæ à prin-
cipio Con-
cept.

67.

Dub.

Resp.

Anima
Christi se-
cundū prae-
sentem sta-
tum non in-
diger gratia
praeuenienti
ad imple-
dam legem
naturae.

Si non fuis-
set beata, a
liquo modo
indigisset
peculiari
assistencia.

Hæc tamē
fuisse illi
humanitati
debita ra-
tione vnio-
nis cū Ver-
bo.

68.

Affirmat.

Prob.

Virtutes
morales
fuerunt in
statu inno-
centiae &
remanēt in
beatis.

Obiectio.

Resp.

actes supernaturales Christus indiguit spe-
cialibus gratiæ auxilijs ad implendam legem na-
turæ?

Resp. nos posse agere de anima Christi secun-
dum duplicem statum; vel enim possumus eam
considerare secundum statum in quo de facto est
creata, vel in alio statu in quo potuit vniri Verbo.
Secundum præsentem statum non indiget auxi-
lijs actualibus gratiæ praeuenientis; nam cum sit
beata atque adeo ex vili luminis gloriæ determi-
nata ad claram Dei visionem, ex qua sequitur per-
petuus amor Dei, & perfecta impeccabilitas, con-
sequens est eam non indiguisse alijs subsidijs
ad perfectè implendam legem naturæ; cum cla-
rè videns Deum determinetur ad illum aman-
dum, & reiiciendum quicquid villo modo Deo re-
pugnat. igitur ad hoc non est opus nouis auxilijs
praeuenientibus.

Si verò illa anima non fuisset beata, aliquo
modo indigisset peculiari assistencia ad legem na-
turæ implendam; quia habitus supernaturales
non ita firmant voluntatem in bono, vel tollunt
omnem difficultatem occurrentem in exercitio
virtutum, vt sufficiant ad constantem obserua-
tionem præceptorum etiam naturalium; quod pa-
tet etiam in statu innocentiae, in quo præter gra-
tiam habitualement & virtutes fuit opus peculiari
Dei assistencia, quæ pars inferior constanter sub-
deretur superiori, neque erumperet in motus ra-
tioni repugnantes; ergo consimilis assistencia
Christi humanitati necessaria fuisset, hæc tamen
assistencia fuisset illi humanitati debita ratione
vnionis eiusdem cum Verbo; nam ratione illius
vnionis fuisset radicaliter impeccabilis in quo-
cumque statu considerata.

Quærit etiam posset an in Christo fuerit virtus
penitentiae? sed de eo commodius agitur q. 84.
art. 3. vbi ostenditur non videri eam virtutem ne-
gandam Christo. Restat itaque

D V B I V M

*Vtrum in Christo fuerint virtutes morales
naturales?*

Resp. breuiter fuisse, in quo video docto-
res penè conuenire. & quidem fuisse in gra-
du perfectissimo; quia illae virtutes sunt maxima
perfectio naturæ, quam optimè disponunt ad ob-
eundas functiones sibi proportionatas; natura au-
tem in Christo debuit etiam in suo ordine perfe-
ctissime disponi, cum id illi moraliter deberetur ra-
tione vnionis cum Verbo.

Conf. ex eo quod communiter huiusmodi
virtutes dicantur fuisse in Adamo in statu inno-
centiae, dicantur etiam remanere in beatis, non ob-
stantibus donis supernaturalibus. Præterea fuit
conueniens vt Christus per virtutem conatu-
ralem intrinsecam exerceret non solum actus
supernaturales, sed etiam naturales, vt seili-
cet eos in suo ordine perfectissimo modo obiret.
igitur huiusmodi virtutes non videntur Christo
negandæ.

Dices Christum non videri exercuisse actus
naturales, cum semper fuerit operatus modo per-
fectissimo.

Resp. neg. assumptum, quia modus perfe-
ctissimus quo Christus dicitur operatus non ita
intelligitur, quod ex solo habitu supernaturali ope-

ratus fuerit, cū habitus naturalis & supernaturalis
nullam inter se dicant repugnantiam, & potue-
rit simul actum vtriusque exercere; sed quod eli-
cuerit actus adequatos habitui: supernaturales
quidem habitui supernaturali, naturales verò ha-
bitui naturali.

Porro Christus habuit has virtutes in gradu
excellentissimo, quem secundum legem ordina-
riam habere poterant, habuitque per infusionem
primo conceptionis instanti, cum ei moraliter
deberentur ratione vnionis naturæ humanæ cum
Verbo; ita vt non deceret animam illius villo tem-
pore carere prædictis virtutibus, & procedere ab
imperfecto modo operandi, & paulatim perficere
quod dicendum foret nisi primo instanti concep-
tionis fuissent infusæ, nam citra maximum mira-
culum, intellectus non potuisset omnium virtu-
tum obiecta cum omnibus circumstantijs simul
considerare, neque potuisset voluntas simul ferri
in illa omnia, id autem fuisset necessarium ad ac-
quirendum primo instanti perfectissimum habi-
tum per actus proprios.

Conf. consimiles virtutes fuerunt Adamo in-
fusæ ab initio creationis.

Dices: nobilior esse illas virtutes à se habere
quam ab alio, cum ergo potuerint per actus pro-
prios comparari, dicendum est Christum eas ita
comparasse.

Resp. antecedens esse verum cæteris paribus,
hic autem cætera non sunt paria, vt ex dictis pa-
tet. Adde quod nobilior sit res ab alio habere
per modum proprietatis sibi debita, quam pau-
latim per actus. Adde 2. quod licet anima habue-
rit ab alio, ipsam tamen suppositum eas à se ha-
buerit.

ARTICVLVS II.

Vtrum in Christo fuerit fides?

NEGAT, eo quod Christus à primo instan-
ti suæ conceptionis fuerit beatus & clarè
viderit diuinam essentiam; igitur non habuit fi-
dem, quæ saltem de lege ordinaria non consistit
cum clara visione eiusdem obiecti, iuxta id quod
dicitur ad Heb. 11. *Fides est argumentum non appa-
rentium.*

Ex his patet conclusionem S. Thom. pro-
priè intelligi respectu mysteriorum, quæ Chri-
stus clarè vidit: in quo sensu, est communis docto-
rum & certa.

An verò elicuerit aliquos actus fidei circa alia
obiecta, v. g. diem iudicii, &c. quæ cognouit per
revelationem; dependet ab ea questione 2. 2. agita-
ri solita, num euidencia in attestante repugnet fi-
dei; de qua ibi proprius est dicendi locus. si non
repugnet, quod varij non improbabiler sentiunt,
non videtur Christo negandus actus fidei circa ta-
lia obiecta, quamuis etiam eā sententiā positā
communiter negetur Christo habitus fidei, cum
circa primum obiectum non possit exercere fi-
dei actum.

Nec obstat quod in Christo ponantur virtutes
morales, quæ tamen fide sunt ignobiliores, quia li-
cet in sua entitate sint ignobiliores, tamen respec-
tu suæ materiæ non important defectum repu-
gnantem sublimiori virtuti, quem defectum fides
in suo ordine inuoluit.

Quærit verò potest an Christus fuerit præditus
virtute quæ in voluntate subferuit fidei?

Notan-

69.

Habuit has
virtutes
Christus in
gradu per-
fectissimo
Et quidem
primo in-
stanti concep-
tionis.

Replica.

Diluitur.

Resp. neg.

70.

Hæc.

71.

Si euidencia
in attestante
non repugnet
fidei, non videtur
Christo negan-
dus actus fidei
circa obiecta
de secundaria.
Obiectum
occurrebat.